RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare _____

___ _____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

___ _____ 2022

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2022

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020–2023)

ASPECTE PSIHOSOCIALE ALE SECURITĂȚII PSIHOLOGICE ȘI MANIFESTĂRILE EI ÎN PLAN SOCIAL LA COPII

Cifrul Proiectului: 20.80009.0807.31

Prioritatea Strategică **IV. Provocări societale**

Rector
UPS „Ion Creangă" din Chișinău **Alexandra BARBĂNEAGRĂ**

Secretarul științific al Senatului **Tatiana DUBINEANSCHI**

Conducătorul proiectului **Sergiu SANDULEAC**

Chișinău 2022

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs (obligatoriu)

Intervenția psihosocială în formarea securității psihologice la copii de diferite vârste

2. Obiectivele etapei anuale (obligatoriu)

1. Selectarea metodelor de cercetare a factorilor și condițiilor formării securității psihologice la copii de diferite vârste. 2. Elaborarea / adaptarea metodelor de cercetare a factorilor și condițiilor consolidării securității psihologice la copii. 3. Generalizarea datelor experimentului de formare a securității psihologice la copii de diferite vârste. 4. Diseminarea rezultatelor cercetării.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

1. Experimentarea și aprobarea resurselor pentru sporirea securității psihologice la copii 2. Generalizarea datelor experimentului de formare prin diverse evenimente organizate în conformitate cu nișa de cercetare 3. Familiarizarea cadrelor didactice, părinților cu principiile de consolidare a securității psihologice la copii în dependență de vârstă 4. Realizarea activităților de supervizare, de orientare profesională și instructiv educative

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale (obligatoriu)

1. Experimentarea și aprobarea resurselor pentru sporirea securității psihologice la copii 2. Generalizarea datelor experimentului de formare prin diverse evenimente organizate în conformitate cu nișa de cercetare 3. Familiarizarea cadrelor didactice, părinților cu principiile de consolidare a securității psihologice la copii în dependență de vârstă 4. Realizarea activităților de supervizare, de orientare profesională și instructiv educative

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Rezultatele științifice ale cercetărilor efectuate în cadrul proiectului pentru etapa de raportare 2022 se rezumă la următoarele:

Odată identificate ***resursele psiho-sociale de asigurare a securității psihologice la copii*** *și a modalităților de coordonare eficientă a eforturilor tuturor actorilor sistemului social în vederea asigurării securității psihologice în etapa de raportare precedentă (2021, A se vedea figura 1.1. din raportul din anul 2021), în conformitate cu nișele de cercetare au fost identificate resursele de sporire a securității psihologice la copii în funcție de vârstă (vom preciza că la etapa respectivă de cercetare au fost identificate doar anumite categorii de vârstă, accesul al categorii de vârste mai timpurii necesitând o intervenție separată și complexă ce nu acoperă resursele alocate în cadrul proiectului). În experimentarea și aprobarea resurselor de sporire a securității psihologice la copii s-a ajuns la concluzia că copiii cu un nivel înalt al inteligenței emoționale posedă un nivel înalt al securității psihologice, studiul experimental a fost validat pe categoria de vârstă preadolescentină. Securitatea psihologică a unui preadolescent este determinată de particularitățile interacțiunii sale cu ceilalți, de strategia comportamentului în situații stresante și conflictuale, de particularitățile creșterii sale, de tradițiile familiale și de orientarea grupului de referință. Având în vedere consecințele negative ale mediului asupra unei persoane și siguranța psihologică a mediului*

educațional, inteligenței emoționale i se atribuie un rol special ca regulator al emoțiilor și sentimentelor pentru a menține o atitudine pozitivistă a individului, ceea ce va permite menținerea performanței fiecărui individ, echipă și societate în ansamblu, pentru a rezista descurajării, anxietății, stresului și disperării, constituind o securitate psihologică sporită. Chestionarul de măsurare a nivelului inteligenței emoționale Д.В. Люсин aplicat în cadrul studiului experimental care măsoară aspecte diferite ale Inteligenței interpersonale și pe trei subscale care măsoară aspecte diferite ale Inteligenței intrapersonale, a permis constatarea valorilor medii ale scalelor Inteligenței interpersonale și pe trei subscale care măsoară aspecte diferite ale Inteligenței intrapersonale au determinat următoarele rezultate, și anume 25% dintre preadolescenți au abilitatea de a înțelege emoțiile proprii și pe ale altora, au abilitatea dezvoltată de a gestiona emoțiile proprii și ale altora 24%, prezintă capacitatea de a înțelege și de a gestiona emoțiile altora 25% de preadolescenți, și înțeleg și gestionează propriile emoții 26% dintre preadolescenți. Fiind corelat cu securitatea psihologică prin intermediul chestionarului de diagnosticare a securității psihologice la copii (Sanduleac S., Perjan C.) elaborat în cadrul proiectului la etapa de raportare 2020 a demonstrat că rolul inteligenței emoționale este unul important în consolidarea securității psihologice la preadolescenți deoarece permite acestuia să stabilească ușor contacte sociale evitând dificultățile de relaționare prin stabilirea unei legături care determină o stare de bine de ambele părți, care îi provoacă fiecăruia emoții pozitive și îi dă sentimentul că e recunoscut în mod pozitiv; stabilirea unei legături ce dă un sentiment de importanță în ochii proprii și ai celorlalți și are drept rezultat împlinirea atât a propriei persoane, cât și a celuilalt; stabilirea de legături bazate pe respect reciproc și respectarea limitelor, codurilor și valorilor fiecăruia; în sfârșit, a iubi și a te simți iubit.

Totodată amplificarea problemei a fost confirmată prin procentajul mare al nivelului securității psihologice la nivel înalt constituind (18,33%), nivel mediu de securitate psihologică fiind atestat la (55%), nivel scăzut al securității psihologice (26,67%) dintre preadolescenți. În cercetare au fost reflectate și diferențe de gen, ipoteză ce nu s-a confirmat.

Adițional procesul de cercetare a permis reliefarea diferențelor dintre conceptul de securitate psihologică și siguranță psihologică.

Securitatea psihologică reprezintă o preocupare esențială din punct de vedere a capacității de reziliență a omului și face parte din cogniția omului atribuită necesităților expuse în piramida lui A. Maslow. Autorul a definit securitatea psihologică ca fiind „un sentiment de încredere, siguranță și libertate care se separă de frică și anxietate și, în special, sentimentul de a-ți satisface nevoile acum (și în viitor)" și este înțeleasă ca conștientizare de sine pozitivă a unei persoane, bunăstarea sa emoțională, intelectuală, personală și socială în condiții socio-psihologice specifice, precum și absența unor situații de a provoca daune psihologice individului încălcarea drepturilor sale. Pe când siguranța psihologică este caracterizată mai mult ca stare de moment, comparativ cu sentimentul de securitate psihologică ce derivă din trăsăturile de personalitate, stima de sine și imaginea de sine, reziliență, de unde și apar strategiile de coping care pot fi mai constructive sau mai puțin constructive, adică strategii de coping activ și strategii de coping pasiv. Starea de siguranță psihologică este una contextuală și este finită din perspectiva temporală și situațională, comparativ cu securitatea psihologică care indiferent de aspectul situațional este asigurată din perspectiva principiilor interne de funcționare internalizate de individ.

A fost identificată ***structura securității psihologice*** *ce include:* ***atitudinea subiectului*** *(față de sine, societate, ceilalți),* ***satisfacția sa față de viață*** *(stare de bine) și* ***activitatea socială****, care creează un spațiu de protecție împotriva amenințărilor. Astfel, securitatea psihologică este o stare de echilibru dinamic al relației subiectului cu lumea, el însuși, ceilalți, activitatea și satisfacția sa, corespunzătoare diferitelor influențe (amenințătoare) ale lumii externe și interne. Securitatea psihologică permite subiectului să își mențină integritatea, să se dezvolte pe sine, să-și realizeze propriile obiective și valori în procesul vieții.*

În cadrul experimentului de constatare a fost realizată investigarea relației dintre factorii de personalitate și nivelul de stres la copii aflați în insecuritate psihologică. În scopul studierii nivelului de securitate psihologică la copii, au fost aplicate chestionarele de diagnosticare a securității psihologice la copii în mediul familial și cel școlar. Chestionarul utilizat ne oferă informații privind securitatea psihologică a copiilor pe trei nivele: nivel scăzut, nivel mediu, nivel înalt, în familie și mediul familial. Valorile medii ale nivelului securității psihologice în familie au determinat că 11 copii (14,43%) manifestă nivel scăzut al securității psihologice în familie, 24 copii (31,06%) manifestă nivel mediu de securitate psihologică în familie și 42 copii (54,51%) manifestă nivel înalt de securitate psihologică în familie. În cadrul studiului experimental au fost stabilite diferențe de gen la copii în context școlar, rezultatele obținute fiind: 11 copii (16,28%) manifestă nivel scăzut al securității psihologice în mediul școlar, 23 copii (31,63%) manifestă nivel mediu de securitate psihologică în mediul școlar și 37 copii (52,09%) manifestă nivel înalt de securitate psihologică în mediul școlar.

Atât în mediul familial, cât și în context școlar, copiii manifestă același grad de securitate psihologică. La fel, compararea valorilor obținute pentru securitatea în mediul familial vs securitatea în mediul școlar, au conturat faptul că fetele se simt în securitate mai scăzută față de băieți, atât în mediul familial, cât și în context școlar.

Abuzul fizic și neglijarea influențează în mod direct securitatea psihologică a copiilor, având în vedere faptul că în cadrul studiului practic valorile obținute au fost semnificative. Respectiv, securitatea psihologică a copiilor se aliniază cu abuzul fizic (pedepse fizice, abuzul sexual) și neglijarea. Atât la fetele, cât și la băieții care au participat în cadrul cercetării securitatea psihologică în mediul familial are o legătură direct proporțională cu securitatea în mediul școlar, copii trăind aceleași sentimente cauzate de formele de abuz, neglijare atât acasă, cât și în cadrul instituției de învățământ.

Securitatea psihologică (familie/școală) are o legătură puternică cu nivelul de stres al copiilor, valorile obținute fiind raportate la un prag de semnificație ($p \leq 0,05$). Îngrijorările legate de teme, jonglarea responsabilităților, problemele cu prietenii, presiunile grupului, mersul la o nouă școală, mutările, problemele de acasă, gândurile negative despre sine, schimbările corporale prin care trec adolescenții, părinții care traversează o perioadă dificilă ca și cuplu, problemele cu banii în familie – toate aceste lucruri pot fi catalizatori ai stresului, atât pentru fete, cât și pentru băieți.

Factorul Q3 Sentiment de sine slab vs. sentiment de sine puternic atestă o relație semnificativă cu securitatea psihologică a copiilor în mediul familial și în cel școlar, în acest sens fiind evident faptul că sentimentul slab de sine are o legătură puternică cu sentimentul de securitate în mediul familial /școlar al copiilor, indiferent de gen. Tot aici vorbim și despre Factorul A Introversiune vs Comunicare, care conturează o relație semnificativă în cadrul studiului cu securitatea psihologică

a copiilor în mediul școlar, comunicarea fiind cea care creează, dezvoltă și rupe relații în cadrul grupului. Ipoteza formulată, precum că: ***există o relație între securitatea psihologică a copiilor, factori de personalitate și nivelul de stres a copiilor*** *este confirmată datorită rezultatelor obținute pe un eșantion de preadolescenți.*

Totodată, pe parcursul experimentului de constatare au fost evidențiate și alte corelații semnificative: Neglijare - Factorul Q4 Tensiune energică slabă vs. tensiune energică ridicată; Nivelul de stres - Factorii de personalitate Q3 Sentiment de sine slab vs. sentiment de sine puternic și Factorul Q4 Tensiune energică slabă vs. tensiune energică ridicat; Factorii de personalitate L. Alexia vs. Pretension – O. Încredere vs Tentință spre culpabilitate; Factorul L. Alexia vs. Protension - Factorul Q1 Conservatorism vs. lipsa de respect pentru convenții; Factorii A Introversiune vs. Comunicare - Q4 Tensiune energică slabă vs. tensiune energică ridicată. Factorii de personalitate la copii sunt interdependenți între ei, raportându-se direct la nivelul de stres și securitatea psihologică în mediul familial și școlar, făcând un contur puternic ipotezei precum că securitatea psihologică a copiilor, factori de personalitate și nivelul de stres a copiilor ar fi într-o strânsă relație.

Au fost înregistrate diferențe semnificative dintre respondenții de gen feminin și cei de gen masculin la scalele Pedeapsa fizică, Abuz sexual, Neglijare, Nivelul de stres, Thredia vs. Parmia (H), Încredere vs. Tendință spre culpabilitate (O), pedeapsa fizică este mai des prezentă în familiile unde cresc și se educă fete decât în familiile în care cresc și se educă băieți. În urma aplicării testului T pentru eșantioane independente am obținut diferențe semnificative la abuzul sexual, care este mai frecvent întâlnit în familiile subiecților de gen feminin, comparativ cu familiile unde se dezvoltă subiecți de gen masculin. Aceeași observație se face valabilă și pentru neglijare și nivelul de stres.

Pentru scala H (Thredia vs. Parmia) a fost înregistrată o diferență semnificativă, comparând valorile obținute pentru fete și băieți. Aceste valori ne vorbesc despre faptul că băieții au tendința de a fi ceva mai neliniștiți, mai frivoli, trăsătură inversă a fetelor fiind prudența, distanța. În concluzie putem spune cu fermitate că există diferență dintre gradul de securitate psihologică în funcție de genul copiilor a fost confirmată prin valorile obținute în urma experimentului desfășurat, iar profilul evidențiat denotă faptul că cel mai des sunt abuzate fetele, care sunt crescute în familii unde pedeapsa fizică, abuzul sexual, neglijarea sunt la ordinea zilei, ceea ce cauzează un nivel mai înalt de stres comparativ cu băieții.

În cadrul studiului experimental a fost identificat faptul că ***există o diferență semnificativă a gradului de securitate a copiilor abuzați și neabuzați****. Rezultatul obținut reprezintă faptul că subiecții implicați în cercetare care au experimentat abuzul în mediul familial (48,36), cât și în contextul școlar (45,88), diferența medianelor pentru răspunsul Da fiind una nu foarte mare. Tot aici vorbim și despre factorii de personalitate care au înregistrat o diferență semnificativă în ceea ce privește prezența abuzului. Rezultatul obținut pentru variabila factorul F de personalitate – expansivitate/nonexpansivitate indică faptul că atât fetele, cât și băieții supuși abuzului sunt mai taciturni, au tendința de a fi deprimați, au mai multă grijă la cum își exprimă emoțiile. Iar cei care au oferit răspunsul Da, denotă faptul că subiecții care nu au trăit abuzuri se manifestă cu un mai mult entuziasm, spontaneitate, impulsivitate. În dependență de fatorul Q1 conservatorism/lipsa de respect pentru convenții, subiecții abuzați semnifică faptul că au tendința de a fi nonconformiști,*

sunt deschişi spre nou, iar cei care nu au fost – acceptă uşor normele fără a le critica. O valoare semnificativă a fost obţinută şi pentru factorul Q3 sentimentul de sine slab/sentimentul de sine puternic, ceea ce reprezintă că subiecţii abuzaţi au un autocontrol slab, iar cei care nu au fost abuzaţi prezintă un bun autocontrol, prevăzători, sunt mai dispuşi spre a-şi controla exprimarea emoţiilor. În concluzie existenţa gradului de securitate a copiilor abuzaţi şi cei neabuzaţi a fost confirmată experimental.

Analiza securităţii psihologice din perspectiva didactogeniei ca fenomen manifestat în mediul educaţional reprezintă un indicator expresiv al dezadaptării şcolare. De îndată ce-şi face apariţia, ca urmare a greşelilor de comunicare comise - voluntar sau involuntar – de către cadrele didactice, ea pune presiuni nedorite pe discipolii acestora, dezorganizându-le toată activitatea şi toate tipurile de relaţii. Evident că acest proces nociv creează foarte multe ameninţări la adresa securităţii psihologice a copiilor.

6. Diseminarea rezultatelor obţinute **în proiect** în formă de publicaţii (obligatoriu)

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul ştiinţific/senatul organizaţiei din domeniile cercetării şi inovării)

1.2. monografii naţionale

1. **SANDULEAC, S.**, BODIU, L. Securitatea psihologică a copiilor abuzaţi fizic şi neglijaţi. Chişinău: Chişinău: CEP UPS „Ion Creangă". 215 p. ISBN (Aprobată şi recomandată spre editare de Senatul Universităţii Pedagogice de Stat „Ion Creangă" din Chişinău PV nr. 5 din 24.11.2022 - în curs de publicare)

4. Articole în reviste ştiinţifice

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

2. ŞLEAHTIŢCHI, M. Didactogeny, Between delay and fatigue, overwork and demotivation. În: *Bulletin of Integrative Psychiatry*, New Series, Year XXVIII, no.2(93), June 2022, pp. 115-127. ISSN 2393-2694; ISSN-L 1453 – 7257. Disponibil: http://dev.buletindepsihiatrie.ro/bpi-nr-1-2022/
3. ŞLEAHTIŢCHI, M. Burnout *versus* didactogeny: the reality of a pathologized connection. În: *Bulletin of Integrative Psychiatry* , New Series, Year XXVIII, no.1(92), March 2022, pp. 105-114. ISSN 2393-2694; ISSN-L 1453 – 7257. Disponibil: http://dev.buletindepsihiatrie.ro/bpi-nr-1-2022/
4. ŞLEAHTIŢCHI, M. A current topic: didactogeny as a source of negative attitude towards learning. În: *Bulletin of Integrative Psychiatry*, New Series, Year XXVIII, articol acceptat perntru no.4(95), December 2022. ISSN 2393-2694; ISSN-L 1453 – 7257. Disponibil: http://dev.buletindepsihiatrie.ro/bpi-nr-1-2022/

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria B

5. **DIŢA, M.,** CALBAZA-ORMENIŞAN, M. Educaţia pentru viaţa de familie. Educaţia Sexuală. În: Vector European, Revistă ştiinţifico-practică, 2022, Nr. 1, pp. 109-112, ISSN 2345-1106.

6. SANDULEAC, S. Securitatea psihologică versus siguranța psihologică. În: Revista Moldoscopie. Nr. 97. pp. ISSN 1812-2566 (acceptată spre editare-în curs de apariție)
7. ȘLEAHTIȚCHI, M. Didactogenia ca factor de patologizare a capacitații de învățare (elemente pentru o meta-analiză a fenomenului de eșec școlar)/ Didactogeny as a factor pathologizing learning ability (elements for a meta-analysis of the phenomenon of school failure). În: *Psihologie.* Revistă științifico-practică, volumul 40, nr. 1, 2022, pp. 43-57. ISSN E 2537-6276, ISSN P 1857-2502, http://key.upsc.md]. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157989
8. ȘLEAHTIȚCHI, M. Note pentru o reinterpretare a binomului *burnout – didactogenie.* În: Revista de Stiinţe Socioumane, 2022, nr. 1 (50), pp. 6-21. ISSN 1857-0119: Print; ISSN 2587-330X: Online. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/158038

5. Articole în culegeri ştiinţifice naţionale/internaţionale

5.1. culegeri de lucrări ştiinţifice editate peste hotare

9. PERJAN,C. Unele metode de reabilitare în psihoterapia adicțiilor - studiu de caz. *În: Călători printre gânduri rătăcite. Povestiri autentice de la psihologi.* Bucureşti: Universitară. 2022. pp. 124-134 ISBN 978-606-28-1438-0. Doi: 10.5682/9786062814380.

6. Articole în materiale ale conferinţelor ştiinţifice

6.3. în lucrările conferinţelor ştiinţifice naţionale cu participare internaţională

1. DOROFEEV, Z. Particularități ale securității psihologice în funcție de gen la adolescenți. In: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională. Educația din perspectiva conceptului „Clasa Viitorului", Ediția a III-a. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". pp. ISBN în curs de apariție)
2. LOSÎI, E. Strategii de coping al stresului la adolescenți. În: *Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective".* Ediția a III-a. USARB. 21.10.2022 (în curs de apariție)
3. POPESCU, C. Influența stresului asupra securității psihologice a copilului în utilizarea tehnologiilor inovative. In: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională. Educația din perspectiva conceptului „Clasa Viitorului", Ediția a III-a. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". pp. ISBN în curs de apariție)
4. **SANDULEAC, S.,** BODIU, L. Securitatea psihologică a copiilor abuzați fizic și neglijați. In: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională. Educația din perspectiva conceptului „Clasa Viitorului", Ediția a III-a. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". pp. ISBN (în curs de apariție)
5. ȘLEAHTIȚCHI, M. Didactogenia, între fobie și nevroză, dispnee și tahicardie. În: *Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective".* Ediția a III-a. USARB. 21.10.2022 (în curs de apariție)
6. DIȚA, M. Dezvoltarea rezilienței emoționale prin activități psiho-socio-educaționale. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale ştiinţelor socioumane şi modernizării învăţământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă".* Chisinau, 2022. p. 164-170 (în curs de apariție) DOI:10.46728/c.v1.25-03-2022.p164-170

7. LOSÎI, E. Asigurarea securității psihologice a copiilor în școală. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă". Chisinau, 2022.* p. 7- 12 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p7-12

8. PERJAN, C. Relația dintre stările psihice și strategiile de coping la vârsta preadolescentă ca factor al securității psihologice. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă". Chisinau, 2022.* p. 12-16 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p12-16
9. **PLĂMĂDEALĂ, V.** STRATAN, V. Prevenirea comportamentului adictiv la adolescenți. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă".* Chisinau, 2022. p. (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p174-181
10. **PLĂMĂDEALĂ, V.** STRATAN, V. Singurătatea – consecință a traumei psihice In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă". Chisinau, 2022.* p. 170- 173 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p170-173
11. VÎRLAN, M. Familia – factor al comportamentului deviant: intervenții psihosociale. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă".* Chisinau, 2022. p. 161- 164 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p161-164

7. Teze ale conferințelor științifice

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

10. LOSÎI, E. Diminuarea agresivității elevilor mici - calea spre asigurarea securității psihologice în mediul educațional. În: C.- M. Stoica (coord.). *Simpozionul național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate - Formare Performanță. „Creativitate și inovare"- premise ale excelenței în educație".* Ediția a XVII-a. Volum de rezumate. Iași: Universtatea „ Petre Andrei", 2022. Disponibil: https://us02web.zoom.us/j/86549606454?pwd=QzhqcEV3amVIaXZYcU03SjM3SWgxZz097 -9.04.2022 (în curs de apariție)
11. ȘLEAHTIȚCHI, M. Burnout, didactogenie și destabilizarea mediului școlar. În: C.- M. Stoica (coord.). *Simpozionul național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate - Formare Performanță. „Creativitate și inovare"- premise ale excelenței în educație".* Ediția a XVII-a. Volum de rezumate. Iași: Universtatea „ Petre Andrei", 2022. Disponibil: https://us02web.zoom.us/j/86549606454?pwd=QzhqcEV3amVIaXZYcU03SjM3SWgxZz09 9.04.2022 (în curs de apariție)

7. Impactul ştiinţific, social şi/sau economic al rezultatelor ştiinţifice obţinute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Rezultatele ştiinţifice obţinute în cadrul proiectului soluţionează o problemă psihosocială foarte complexă creată pe fonul pandemiei Covid-19 şi acutizată în criza mondială datorită amenităţilor directe din cauza războiului din vecinătate ce are loc în Ucraina. În primul rând, reieşind din etapa anterioară de raportare, au fost prezentate mai multe faţete ale condiţiilor de asigurare a securităţii psihologice la copii (sintetizate în figura 1.1), identificarea mecanismelor de influenţă a securităţii psihologice şi efectelor de consolidare a securităţii psihologice în dependenţă de vârstă. În al doilea rând pentru etapa actuală de raportare a fost identificată structura securităţii psihologice ce include: atitudinea subiectului (faţă de sine, societate, ceilalţi), satisfacţia sa faţă de viaţă (stare de bine) şi activitatea socială, care creează un spaţiu de protecţie împotriva ameninţărilor. Impactul ştiinţific adus în cadrul proiectului pentru etapa de raportare la momentul dat este că a fost asigurată o continuitate a cercetării prin elucidarea structurii securităţii psihologice ce ar contribui la condiţiile de asigurare a securităţii psihologice la copii (studiu efectuat pe adolescenţi şi preadolescenţi-reieşind din limitele bugetului). Totodată au fost elucidaţi în plan ştiinţific factori ce ţin de securitatea psihologică şi contribuie la victimizarea copiilor şi diferenţe de gen în manifestarea securităţii psihologice la copii. În plan social valoarea proiectului pentru etapa de raportare constă în diseminarea informaţiei în cadrul instituţiilor de învăţământ preşcolar şi preuniversitar pentru a consolida comunitatea academică şi societatea în jurul fortificării securităţii psihologice în faţa ameninţărilor exterioare generate din exterior la nivel internaţional şi naţional. Aportul în plan economic al rezultatelor ştiinţifice constă în consolidarea potenţialului uman prin acţiunile sociale întreprinse şi expuse anterior în cadrul instituţiilor de învăţământ.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului (obligatoriu)

Infrastructura de cercetare în cadrul proiectului a fost în acest an îmbogăţită cu mijloace venite din alte surse financiare externe: un aparat pentru videoconferinţă de ultimă generaţie.

Dintre dotările de care dispune instituţia pentru a asigura buna funcţionare a proiectului şi care sunt puse la dispoziţia cercetătorilor vom menţiona:

Birouri ale cercetătorilor, dotate cu echipamente IT (desktopuri (5), laptopuri (20), echipamente de scanare (4), imprimare (4), copiere (3) şi conexiune la Internet, proiectoare (5), smart board (1);
- Tipografie digitală pentru uz instituţional intern
- Sală de conferinţe cu videoproiecţie;
- Biblioteci ale instituţiei, fiecare cu sală de lectură proprie;
- Fondul de carte al bibliotecilor (aprox.8000 titluri);
- Schimburi internaţionale de publicaţii în regim instituţional prin Biblioteca şi revistele universităţii;
- Baze de date internaţionale ale revistelor ştiinţifice, accesibile prin Biblioteca;
- Soft pentru prelucrarea datelor, soft pentru raportarea similitudinilor;
-Echipament Mindwave pentru diagnosticarea stărilor de încordare de stres, echipament pentru diagnosticarea capacităţii ce concentrare a copiilor;

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

- Centrul Național de Prevenire a Violenței față de Copii
- Centrul de Documentare și Informare privind drepturile copilului
- Centrul Republican de Asistență Psihopedagogică
- Direcția Educație rl. Cahul
- Direcția Educație rl. Ungheni
- Direcția Educație mun. Bălți
- Instituții de învățământ preșcolar și preuniversitar cu care anul acesta au fost încheiate acorduri de colaborare și care au participat la evenimentele organizate în cadrul proiectului

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

- Universitatea „*Alexandru Ioan Cuza*" din Iași, România
- Universitatea „*Transilvania*" din Brașov

11. Dificultățile în realizarea proiectului

Financiare, organizatorice, legate de resursele umane etc. (obligatoriu)

Dificultățile organizatorice au fost legate de posibilitatea de a edita unele rezultate în urma experimentelor efectuate în reviste de specialitate în termenul raportării din cauza lungirii termenului de realizare a experimentului de constatare etc. În plan financiar dar și logistic s-a dovedit a fi mult prea amplu de a desfășura plenitudinea experimentelor pe toate categoriile de vârstă precum a fost propus inițial. Implicarea în experimente mai largi ar fi dus la erodarea calității efectuării cercetării și formalizării rezultatelor cercetării.

12. Diseminarea rezultatelor obținute **în proiect** în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6)

- 18 octombrie 2022 , Maria Vîrlan a participat la Atelierul de consultare a metodologiilor de evaluare a cursurilor și prestatorilor de instruire și a calității instruirilor. Inițiative și proiecte: Changing the way we care, Keystone Moldova cu implicarea MMPS și altor structuri relevante. Atelierul are drept obiectiv analiza și consultarea metodologiilor privind asigurarea implementării Hotărârii Guvernului Nr.38/2019 privind organizarea și funcționarea Sistemului de instruire inițială și continuă a personalului din domeniul asistenței sociale.
- Conferinta științifică națională cu participare internațională „Sociologia și Asistenta Socială: cercetare și profesionalizare", 26.10.2022, USM, VÎRLAN, M., DIȚA M., Aspecte psihocomportamentale ale minorilor delincvenți, SESIUNE 2. Asistența socială în lumea contemporană: tendințe, provocări și perspective
- Conferința științifică Internațională „Promovarea valorilor social-economice în contextul integrării europene", Ediția a 5-ea care va avea loc în perioada 02-03 decembrie 2022, Dița,M., Formarea valorilor pro sociale la copii în scopul prevenirii comportamentului deviant

- 11 martie 2022. Masă rotunda: *„**Întreabă un psiholog practician**”* Organizatori: Perjan Carolina, cercetător științific coordonator din cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” în colaborare cu catedra Psihologie
- Workshop: ***Psihologia și lumea contemporană: experiența Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”*** din 21.04 2022, Organizatori: Perjan Carolina, cercetător științific coordonator din cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” în colaborare cu catedra Psihologie
- *Curs:* ***Managementul relațiilor profesionale: diagnostic și intervenții psihologice.*** Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” 03.08.2022 – 04.08.2022 Organizatori: Perjan Carolina, cercetător științific coordonator din cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” în colaborare cu Centrul de Formare continuă.
- 04 februarie 2022, ora 13:10, format online, *masa rotundă* cu tema: ***„Aspecte sociopsihologice ale securității copiilor în medii familiale și rezidențiale***”. Organizator: Catedra Asistență Socială din cadrul UPSC „Ion Creangă”. Parteneri: Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC) & Fundația *Regina Pacis*
- 04 aprilie 2022, ora 13:10, format online, *masă rotunda* cu tema: ***„Rolul profesorului în asigurarea securității psihologice a copilului***” (desfășurată în cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii”, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”). Organizatori: *Popescu Cristina*, cercetător științific din cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii” în colaborare cu *Centrul Psiho-Socio-Pedagogic* din mun. Chișinău. Link de acces: https://meet.google.com/tzd-pkzo-xcv
- Creația lui Grigore Vieru în postmodernitate: relectură, receptare, traducere” – primul colocviu tematic interuniversitar, cu implicare națională și internațională 14.02. 2022, ora 14:00. Link de acces https://meet.google.com/ixs-daqa-bbw
- Audieri publice, organizate de Comisia protecție socială, sănătate și familie în parteneriat cu Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu privire la executarea Codului educației, nr. 152 din 17.07.2014, Capitolul VI. Învăţământul pentru copiii şi elevii cu cerinţe educaţionale speciale. Educația incluzivă - 15 februarie 2022. Organizat de UNICEF MOLDOVA, Facebook live https://www.facebook.com/UNICEFMoldova/videos/347508104049339
- Sesiunea de informare online în cadrul Programului Transnațional Dunărea, 18 februarie, 2022, ora 09:30 (ora Chișinăului).
- Sesiunea de informare: Apelul de proiecte ENI în cadrul Programului Transnațional Dunărea, Zoom Meeting https://us02web.zoom.us/j/82513419428?pwd=b1YxRzlVWUxCZ1dOTzhKdmJKdDhJdz09
- Conferința Naționala_"Consolidarea medierii garantate de stat în Republica Moldova", 22 februarie 2022 https://us02web.zoom.us/j/2550557941

- Atelierul online de instruire „Medierea în contenciosul administrativ", 3 martie 2022, cu începere de la orele 14:00. https://us02web.zoom.us/j/87673216810?pwd=Z2hvWGdLd0JYS0hhcHNyQ05XSEtzUT09
- Sesiune on-line privind redactarea de propuneri de proiecte în Programul Orizont Europa, 24 Februarie 2022 - ora 11.00, https://us02web.zoom.us/j/85177802141?pwd=WDM1aDFhZTRFL1VFVFZTNEQ3WTl0Zz09
- Seminarul informativ „Plasarea în câmpul muncii al absolvenților" 4 martie 2022 ora 13:30, organizat de Secția Consiliere și Ghidare în Carieră UPSC în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării
- Simpozionul interuniversitar al cadrelor științifice și didactice „Ion Creangă la 185 de ani: profil, exegeză, dialog". 1 Martie 2022, Link de acces: https://meet.google.com/jqb-qvan-hsb
- Masa rotundă „***Despre situația refugiaților în RM – de vorbă cu un asistent social***", 15.03.2022, Organizatori: Dița Maria, Vîrlan Maria, catedra Asistență Socială
- Conferința științifică Națională cu participare internațională"Probleme ale științelor socioumanistic și ale modernizării învățământului, 25.03.2022"
- Conferința finală a proiectului "Parteneriat transfrontalier pentru ghidarea în cariera incluzivă", 24 mai 2022
- Grup de lucru a liderilor echipelor de proiect în cadrul proiectului "***Data for impact***", finanțat de USAID, Changing the way we care, 18 mai 2022
- Grup de lucru Conceptul metodologiei privind evaluarea calității cursurilor de instruire în domeniul AS, în cadrul proiectului "Data for impact", finanțat de USAID, Changing the way we care, 31 mai 2022
- Comunicat „***Prevenirea traficului de ființe umane prin programe educaționale în instituțiile de învățământ***" în cadrul Workshop-ului cu tematica "*Abordarea multidisciplinară în prevenirea traficului de ființe umane: practici naționale și internaționale*" prezentat de Adăscăliță Viorica, organizat de către Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie specială, UPS Ion Creangă în cadrul Campaniei Naționale "Săptămâna de luptă împotriva traficului de ființe umane", 19.10.22
- Supervizările pentru psihologii școlari și cadrele didactice „***Asigurarea securității psihologice în instituțiile de învățământ prin asistența cazurilor mai puțin grave de violență***", 15 aprilie 2022, coordonat și organizat de Adăscăliță Viorica, cercetător științific coordinator din cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii"
- Supervizările pentru psihologii școlari și cadrele didactice „***Aplicarea medierii în practica psihologului școlar***", 05 mai 2022, coordonat și organizat de Adăscăliță Viorica, cercetător științific coordinator din cadrul proiectului instituțional „Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii"

Lista forurilor la care au fost prezentate rezultatele obținute în cadrul proiectului de stat (Opțional) se va prezenta separat (conform modelului) pentru:

- Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. Simpozionul național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate – Formare - Performanță. „Creativitate și inovare"- premise ale excelenței în educație" (format ***online***). Ediția a XVII-a. **07-09 aprilie 2022. Organizator**: Universitatea „Petre Andrei" din Iași. **Parteneri**: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău, Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Stat din Tiraspol, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată din Moldova, Inspectoratul școlar județean Iași, Colegiul Tehnic „Ion Holban" din Iași. Link de acces: https://us02web.zoom.us/j/86549606454?pwd=QzhqcEV3amVIaXZYcU03SjM3SWgxZz09 Tema comunicării (prelegere inaugurală): **Burnout, didactogenie și destabilizarea mediului școlar**

- Manifestări științifice naționale

Perjan Carolina, dr. prof. univ. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: **Relația dintre stările psihice și strategiile de coping la vârsta preadolescentă ca factor al securității psihologice.**

Dorofeev Zinaida, drd. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău 2022, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: **Particularități ale securității psihologice în funcție de gen la adolescenți.**

Popescu Cristina, drd. lect. univ. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: **Influența stresului asupra securității psihologice a copilului în utilizarea tehnologiilor inovative.**

Losîi Elena, dr. conf. univ. Conferință națională cu participare internațională. *„Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective". Bălți,* 21 octombrie 2022. **Organizator**: Universitatea de Stat din Bălți. Tema comunicării: Strategii de coping al stresului la adolescenți.

Losîi Elena, dr. conf. univ. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: **Asigurarea securității psihologice a copiilor în școală.**

Vîrlan Maria, dr. conf. univ. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: **Familia – factor al comportamentului deviant: intervenții psihosociale.**

Plămădeală Victoria, dr. lect. univ. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: Prevenirea comportamentului adictiv la adolescenți.

Plămădeală Victoria, dr. lect. univ. Conferință națională cu participare internațională. Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Chișinău, 25 martie 2022. **Organizator**: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău. Tema comunicării: **Singurătatea**

– consecință a traumei psihice.

- Manifestări științifice cu participare internațională

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. Conferința științifică cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană : realități și perspective". Ediția a III-a/ Scientific conference with international participation „Psychological assistance in the contemporary stage: realities and perspectives". 3rd Edition. **21 octombrie 2022. Organizatori**: Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălți, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de psihologie. **Parteneri**: Facultatea de Științe Sociale și ale Educației, Universitatea Liberă Internațională din Moldova ; Facultatea de Psihologie, Științe ale Educației și Asistență socială, Universitatea „Petre Andrei", Iași, România. Comunicare (în plen): **Didactogenia, între fobie și nevroză, dispnee și tahicardie**

13. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute **în proiect** (premii, medalii, titluri, alte aprecieri). (Opțional)

Dița Maria, dr. lect. univ. Diplomă de merit. Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova. Cu prilejul Zilei mondiale a științei pentru pace și dezvoltare din 11 noiembrie 2022.

14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute **în proiect** în mass-media (Opțional):

- Emisiuni radio/TV de popularizare a științei

Sanduleac Sergiu, *Emisiunea Jurnal de sănătate la Canal 2*, Subiectul abordat: Securitatea psihologică în contextul crizei energetice. In: http://www.canal2.md/emisiuni/jurnal-de-sanatate-editia-din-22-octombrie-2022_150843.html?fbclid=IwAR2DGV8e4UQarl3Czm3HCpeXPAC08dsw9EybKC-DmMDOT6UgK5S5h51CimU

15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2022 de membrii echipei proiectului (Opțional)

Dița Maria „Autocontrolul și stabilitatea emoțională la preadolescenții cu comportament deviant", coord. științ. dr., conf. Vîrlan M. (**19.02.2021**)

16. Materializarea rezultatelor obținute **în proiect** (Opțional)

17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2022

- Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor (Opțional)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. Membru în Comitetul Științific al Simpozionului național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate - Formare - Performanță. „Creativitate și inovare"- premise ale excelenței în educație" (ediția a XVII-a), 07-09 aprilie 2022. Organizator: Universitatea „Petre Andrei" din Iași. Parteneri: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă" din Chișinău, Universitatea de Stat "Alecu Russo" din Bălți, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea de Stat din Tiraspol, Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată din Moldova, Inspectoratul școlar județean Iași, Colegiul Tehnic „Ion Holban" din Iași. Link de acces: https://us02web.zoom.us/j/86549606454?pwd=QzhqcEV3amVIaXZYcU03SjM3SWgxZz09

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. Membru în Comitetul Științific al Conferinței științifice cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană : realități și perspective". Ediția a III-a, 21octombrie 2022/ Scientific conference with international participation „Psychological assistance in the contemporary stage: realities and perspectives". 3rd Edition, 21 october 2022. **Organizatori**: Universitatea de Stat „Alecu Russo" din Bălți , Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de psihologie. **Parteneri**: Facultatea de Științe Sociale și ale Educației, Universitatea Liberă Internațională din Moldova; Facultatea de Psihologie, Științe ale Educației și Asistență socială, Universitatea „Petre Andrei", Iași, România.

- Membru/președinte al seminarelor/comisiilor științifice de specialitate:

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. 2022 (28 aprilie) – prezent: Președinte al Seminarului științific de profil la profilul 511. *Psihologie*, specialitatea 511.03. *Psihologie socială* din cadrul Institutului de Științe ale Educației (Chișinău, Republica Moldova) [Decizia Consiliului de Conducere al ANACEC nr.11 din 28 aprilie 2022]
Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. 2022 (02 septembrie) – Vicepreședinte al Comisiei de experți în Științele Educației și Psihologie din cadrul Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare/ANACEC (Chișinău, R. Moldova). [Ordinul Președintelui ANACEC nr.50-A din 02 septembrie 2022]

- Membru/președinte al consiliilor științifice de susținere a tezelor:

Teza de doctor habilitat în științe ale educației cu tema „Teoria și metodologia formării orientărilor valorice la adolescenți și tineri"; Autor – **Antoci Diana;** Specialitatea 531.01 – Teoria generală a educației; Consultant științific – fără consultant științific. Teza a fost elaborată în cadrul Catedrei Psihopedagogie și Educația Preșcolară a Universității de Stat din Tiraspol; Data, anul și locul susținerii publice a tezei – 24 martie 2022, în ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctor habilitat în științele educației la specialitatea „531.01 – Teoria generală a educației" în cadrul Universității de Stat din Tiraspol (Chișinău, str. Gh. Iablocikin, nr. 5, bl.1, Sala Senatului)
Losîi Elena, dr. conf. univ. - Dezvoltarea personalității adolescenților delincvenți, autor Nicolaescu Eliza Penelopa. 24.02.2022. Președinte al Comisiei de susținere publică a tezei de doctor în psihologie
Losîi Elena, dr. conf. univ. – Dezvoltarea calităților volitive la preadolescenți, autor Niță Liliana. 27.06.2022. Președinte al Comisiei de susținere publică a tezei de doctor în psihologie.
Losîi Elena, dr. conf. univ. - Dezvoltarea personală a tinerelor ce provin din medii familiare agresive, autor Crâșmaru Ana Maria 24.06.2022. Conducător științific, membru al CȘS a tezei de doctor în psihologie.

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale (Opțional)

Sanduleac Sergiu, dr. conf. univ. – membru al Colegiului de redacție al revistei Psihologie aplicată. ISSN 1857-2502
Sanduleac Sergiu, dr. conf. univ. – membru al Colegiului de redacție la Analele științifice ale doctoranzilor și competitorilor: Probleme actuale ale științelor umanistice. ISSN 1857-0267
Sanduleac Sergiu, dr. conf. univ. – membru al Colegiului de redacție al revistei „Studii interdisciplinare "C. Stere" ISSN 2457-5550
Perjan Carolina, dr. prof. univ. - membru al Colegiului de redacție al revistei Revista Vector European/ membru colegiului de redacție ISSN: 2345-1106

Vîrlan Maria, dr. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei *Psihologie. Pedagogie specială. Asistenţă socială*: Revista Facultăţii de Psihologie şi Psihopedagogie specială a Universităţii Pedagogice de Stat *Ion Creangă* (Chişinău, R. Moldova, ISSN 1857 - 0224)

Losîi Elena, dr. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei Psihologie aplicată. ISSN 1857-2502

Losîi Elena, dr. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei *Psihologie. Pedagogie specială. Asistenţă socială*: Revista Facultăţii de Psihologie şi Psihopedagogie specială a Universităţii Pedagogice de Stat *Ion Creangă* (Chişinău, R. Moldova, ISSN 1857 - 0224)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei *Psihologie. Pedagogie specială. Asistenţă socială*: Revista Facultăţii de Psihologie şi Psihopedagogie specială a Universităţii Pedagogice de Stat *Ion Creangă* (Chişinău, R. Moldova, ISSN 1857 - 0224)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei Revistă ştiinţifico - practică a Asociaţiei psihologilor – practicieni din Republica Moldova (Chişinău, R. Moldova, ISSN 1857 - 2502)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei *Studia Universitatis*: Revistă ştiinţifică a Universităţii de Stat din Moldova (Seria "Ştiinţe ale educaţiei": *Pedagogie, Psihologie, Didactici particulare*) (Chişinău, R. Moldova, ISSN 1857 - 2103)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei *Revista de ştiinţe socioumane:* Universitatea Pedagogică de Stat *Ion Creangă* (Chişinău, R. Moldova, ISSN 1857 - 0119)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei Revista *Studii Europene* (Chişinău, R. Moldova, ISSN 2345 – 1041 ; ISSN-L 2345-1041)

Șleahtițchi Mihai, dr. hab. conf. univ. - membru al Colegiului de redacţie al revistei *Administrarea Publică*: Revistă metodico-ştiinţifică trimestrială a Academiei de Administrare Publică (Chişinău, Republica Moldova, ISSN 1813-8489)

18. Rezumatul activităţii şi a rezultatelor obţinute în proiect (obligatoriu).

Summary of the activity of the researchers within the project:

Scientific articles and a monography on the study of psychological security have been published. The research results were disseminated in international conferences, with international and national participation, and in publications in specialized journals and round tables. Instructive and educational seminars were also organized with specialists in the field regarding psychological security.

The summary of the results obtained in the project allowed:

The study of psychological security from the perspective of the psycho-social resources for ensuring psychological security for children and the ways of effective coordination of the efforts of all actors of the social system in order to ensure psychological security in the previous reporting stage of 2021, allowed the identification of resources for increasing security psychological problems in preadolescent children as one of the most vulnerable ages, a fact

demonstrated in the organized observational experiments. In experimenting and approving resources to increase psychological security, it was concluded that preadolescents with a high level of emotional intelligence possess a high level of psychological security, the experimental study was validated on the preadolescent age category.

The psychological security of a preadolescent is determined by the peculiarities of his interaction with others, the strategy of behavior in stressful and conflict situations, the peculiarities of his upbringing, family traditions and the orientation of the reference group. Considering the negative consequences of the environment on a person and the psychological safety of the educational environment, emotional intelligence is assigned a special role as a regulator of emotions and feelings to maintain a positivist attitude of the individual, which will allow maintaining the performance of each individual, team and society as a whole, to resist discouragement, anxiety, stress and despair, constituting increased psychological security. The average values of the level of psychological security in the family in preadolescents determined that (14.43%) of the respondents show a low level of psychological security in the family, (31.06%) show an average level of psychological security in the family and (54.51%) show a high level of psychological security in the family. In the experimental study, gender differences were established in children in a school context, the results obtained being: (16.28%) show a low level of psychological security in the school environment (31.63%) show an average level of psychological security in the school environment and (52.09%) show a high level of psychological security in the school environment.

Both in the family environment and in the school context, children show the same degree of psychological security. Similarly, comparing the values obtained for security in the family environment vs. security in the school environment, outlined the fact that girls feel less secure than boys, both in the family environment and in the school context.

The analysis of psychological security from the perspective of didactogeny as a phenomenon manifested in the educational environment represents an expressive indicator of school maladaptation. As soon as it appears, as a result of communication mistakes committed - voluntarily or involuntarily - by teachers, it puts unwanted pressure on their students, disorganizing all their activities and all types of relationships. Obviously, this harmful process creates many threats to children's psychological security.

The ***structure of psychological security*** *was identified, which includes: the subject's attitude (toward himself, society, others), his satisfaction with life (well-being) and social activity, which creates a space of protection against threats. Thus, psychological security is a state of dynamic equilibrium of the subject's relationship with the world, himself, others, his activity and satisfaction, corresponding to various (threatening) influences of the external and internal world. Psychological security allows the subject to maintain his integrity, to develop himself, to realize his own goals and values in the process of life.*

As part of the discovery experiment, the investigation of the relationship between personality factors and the level of stress in children with psychological insecurity was also carried out.

Rezumatul activității cercetătorilor în cadrul proiectului:

Au fost publicate articole științifice și o monografie privind studiul securității psihologice.

Rezultatele cercetării au fost diseminate în cadrul unor conferințe internaționale, cu participare internațională și națională, precum și în publicații în reviste de specialitate și mese rotunde. De asemenea au fost organizate seminare instructiv-educative cu specialiști în domeniu privind securitatea psihologică.

Rezumatul rezultatelor obținute în cadrul proiectului a permis:

Studiul *securității psihologice din perspectiva* ***resurselor psiho-sociale de asigurare a securității psihologice la copii*** *și a modalităților de coordonare eficientă a eforturilor tuturor actorilor sistemului social în vederea asigurării securității psihologice în etapa de raportare precedentă din anul 2021, a permis identificarea resurselor de sporire a securității psihologice la copii de vârstă preadolescentă ca fiind una dintre cele mai vulnerabile vârste, fapt demonstrat în experimentele de constatare organizate. În experimentarea și aprobarea resurselor de sporire a securității psihologice s-a ajuns la concluzia că preadolescenții cu un nivel înalt al inteligenței emoționale posedă un nivel înalt al securității psihologice, studiul experimental a fost validat pe categoria de vârstă preadolescentină.*

Securitatea psihologică a unui preadolescent este determinată de particularitățile interacțiunii sale cu ceilalți, de strategia comportamentului în situații stresante și conflictuale, de particularitățile creșterii sale, de tradițiile familiale și de orientarea grupului de referință. Având în vedere consecințele negative ale mediului asupra unei persoane și siguranța psihologică a mediului educațional, inteligenței emoționale i se atribuie un rol special ca regulator al emoțiilor și sentimentelor pentru a menține o atitudine pozitivistă a individului, ceea ce va permite menținerea performanței fiecărui individ, echipă și societate în ansamblu, pentru a rezista descurajării, anxietății, stresului și disperării, constituind o securitate psihologică sporită. Valorile medii ale nivelului securității psihologice în familie la preadolescenți au determinat că (14,43%) din respondenți manifestă nivel scăzut al securității psihologice în familie, (31,06%) manifestă nivel mediu de securitate psihologică în familie și (54,51%) manifestă nivel înalt de securitate psihologică în familie. În cadrul studiului experimental au fost stabilite diferențe de gen la copii în context școlar, rezultatele obținute fiind: (16,28%) manifestă nivel scăzut al securității psihologice în mediul școlar (31,63%) manifestă nivel mediu de securitate psihologică în mediul școlar și (52,09%) manifestă nivel înalt de securitate psihologică în mediul școlar.

Atât în mediul familial, cât și în context școlar, copiii manifestă același grad de securitate psihologică. La fel, compararea valorilor obținute pentru securitatea în mediul familial vs securitatea în mediul școlar, au conturat faptul că fetele se simt în securitate mai scăzută față de băieți, atât în mediul familial, cât și în context școlar.

Analiza securității psihologice din perspectiva didactogeniei ca fenomen manifestat în mediul educațional reprezintă un indicator expresiv al dezadaptării școlare. De îndată ce-și face apariția, ca urmare a greșelilor de comunicare comise - voluntar sau involuntar – de către cadrele didactice, ea pune presiuni nedorite pe discipolii acestora, dezorganizându-le toată activitatea și toate tipurile de relații. Evident că acest proces nociv creează foarte multe amenințări la adresa securității psihologice a copiilor.

A fost identificată ***structura securității psihologice*** *ce include:* ***atitudinea subiectului*** *(față de sine, societate, ceilalți),* ***satisfacția sa față de viață*** *(stare de bine) și* ***activitatea socială****, care creează un spațiu de protecție împotriva amenințărilor. Astfel, securitatea psihologică este o*

stare de echilibru dinamic al relației subiectului cu lumea, el însuși, ceilalți, activitatea și satisfacția sa, corespunzătoare diferitelor influențe (amenințătoare) ale lumii externe și interne. Securitatea psihologică permite subiectului să își mențină integritatea, să se dezvolte pe sine, să-și realizeze propriile obiective și valori în procesul vieții.
În cadrul experimentului de constatare a fost realizată și investigarea relației dintre factorii de personalitate și nivelul de stres la copii aflați în insecuritate psihologică.

19. Recomandări, propuneri

Se recomandă extinderea proiectului la nivel internațional prin deblocarea fondurilor europene.

Conducătorul de proiect _____ / **SANDULEAC Sergiu**, conf. univ. dr

Data: 17.11.2022

LȘ

Anexa 1A

Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat

Aspecte psihosociale ale securității psihologice și manifestările ei în plan social la copii

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul ştiinţific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.2. monografii naționale

12. **SANDULEAC, S.**, BODIU, L. Securitatea psihologică a copiilor abuzați fizic și neglijați. Chișinău: Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". 215 p. ISBN (Aprobată și recomandată spre editare de Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă" din Chișinău PV nr. 5 din 24.11.2022 - în curs de publicare)

4. Articole în reviste științifice

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

13. ȘLEAHTIȚCHI, M. Didactogeny, Between delay and fatigue, overwork and demotivation. În: *Bulletin of Integrative Psychiatry*, New Series, Year XXVIII, no.2(93), June 2022, pp. 115-127. ISSN 2393-2694; ISSN-L 1453 – 7257. Disponibil: http://dev.buletindepsihiatrie.ro/bpi-nr-1-2022/
14. ȘLEAHTIȚCHI, M. Burnout *versus* didactogeny: the reality of a pathologized connection. În: *Bulletin of Integrative Psychiatry* , New Series, Year XXVIII, no.1(92), March 2022, pp. 105-114. ISSN 2393-2694; ISSN-L 1453 – 7257. Disponibil: http://dev.buletindepsihiatrie.ro/bpi-nr-1-2022/
15. ȘLEAHTIȚCHI, M. A current topic: didactogeny as a source of negative attitude towards learning. În: *Bulletin of Integrative Psychiatry*, New Series, Year XXVIII, articol acceptat perntru no.4(95), December 2022. ISSN 2393-2694; ISSN-L 1453 – 7257. Disponibil: http://dev.buletindepsihiatrie.ro/bpi-nr-1-2022/

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Categoria B

16. **DIȚA, M.,** CALBAZA-ORMENIȘAN, M. Educaţia pentru viaţa de familie. Educaţia Sexuală. În: Vector European, Revistă științifico-practică, 2022, Nr. 1, pp. 109-112, ISSN 2345-1106.
17. SANDULEAC, S. Securitatea psihologică versus siguranța psihologică. În: Revista Moldoscopie. Nr. 97. pp. ISSN 1812-2566 (acceptată spre editare-în curs de apariție)
18. ȘLEAHTIȚCHI, M. Didactogenia ca factor de patologizare a capacitații de învățare (elemente pentru o meta-analiză a fenomenului de eșec școlar)/ Didactogeny as a factor pathologizing learning ability (elements for a meta-analysis of the phenomenon of school failure). În: *Psihologie*. Revistă științifico-practică, volumul 40, nr. 1, 2022, pp. 43-57. ISSN E 2537-6276, ISSN P 1857-2502, http://key.upsc.md. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157989

19. ŞLEAHTIŢCHI, M. Note pentru o reinterpretare a binomului *burnout – didactogenie*. În: Revista de Stiinţe Socioumane, 2022, nr. 1 (50), pp. 6-21. ISSN 1857-0119: Print; ISSN 2587-330X: Online. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/158038

5. Articole în culegeri ştiinţifice naţionale/internaţionale

5.1. culegeri de lucrări ştiinţifice editate peste hotare

20. PERJAN,C. Unele metode de reabilitare în psihoterapia adicțiilor - studiu de caz. *În: Călători printre gânduri rătăcite. Povestiri autentice de la psihologi*. București: Universitară. 2022. pp. 124-134 ISBN 978-606-28-1438-0. Doi: 10.5682/9786062814380.

6. Articole în materiale ale conferinţelor ştiinţifice

6.3. în lucrările conferinţelor ştiinţifice naţionale cu participare internaţională

21. DOROFEEV, Z. Particularități ale securității psihologice în funcție de gen la adolescenți. In: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională. Educația din perspectiva conceptului „Clasa Viitorului", Ediția a III-a. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". pp. ISBN în curs de apariție)
22. LOSÎI, E. Strategii de coping al stresului la adolescenţi. În: *Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective"*. Ediția a III-a. USARB. 21.10.2022 (în curs de apariție)
23. POPESCU, C. Influența stresului asupra securității psihologice a copilului în utilizarea tehnologiilor inovative. In: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională. Educația din perspectiva conceptului „Clasa Viitorului", Ediția a III-a. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". pp. ISBN în curs de apariție)
24. **SANDULEAC, S.,** BODIU, L. Securitatea psihologică a copiilor abuzați fizic și neglijați. In: Materialele Conferinței Științifice Naționale cu Participare Internațională. Educația din perspectiva conceptului „Clasa Viitorului", Ediția a III-a. Chișinău: CEP UPS „Ion Creangă". pp. ISBN (în curs de apariție)
25. ŞLEAHTIŢCHI, M. Didactogenia, între fobie şi nevroză, dispnee şi tahicardie. În: *Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională „Asistența psihologică la etapa contemporană: realități și perspective"*. Ediția a III-a. USARB. 21.10.2022 (în curs de apariție)
26. DIŢA, M. Dezvoltarea rezilienței emoționale prin activități psiho-socio-educaționale. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă"*. Chisinau, 2022. p. 164-170 (în curs de apariție) DOI:10.46728/c.v1.25-03-2022.p164-170
27. LOSÎI, E. Asigurarea securității psihologice a copiilor în școală. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă". Chisinau, 2022*. p. 7- 12 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p7-12
28. PERJAN, C. Relația dintre stările psihice și strategiile de coping la vârsta preadolescentă ca factor al securității psihologice. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării*

învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă". Chisinau, 2022. p. 12-16 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p12-16

29. **PLĂMĂDEALĂ, V.** STRATAN, V. Prevenirea comportamentului adictiv la adolescenți. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă".* Chisinau, 2022. p. (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p174-181
30. **PLĂMĂDEALĂ, V.** STRATAN, V. Singurătatea – consecință a traumei psihice In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă". Chisinau, 2022.* p. 170- 173 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p170-173
31. VÎRLAN, M. Familia – factor al comportamentului deviant: intervenții psihosociale. In: *Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională. „Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățământului. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă".* Chisinau, 2022. p. 161- 164 (în curs de apariție) DOI: 10.46728/c.v1.25-03-2022.p161-164

7. Teze ale conferințelor științifice

7.3. în lucrările conferinţelor ştiinţifice naţionale cu participare internaţională

32. LOSÎI, E. Diminuarea agresivității elevilor mici - calea spre asigurarea securității psihologice în mediul educațional. În: C.- M. Stoica (coord.). Simpozionul național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate - Formare Performanță. „Creativitate și inovare"- premise ale excelenței în educație". Ediția a XVII-a. Volum de rezumate. Iași: Universtatea „ Petre Andrei", 2022. Disponibil: https://us02web.zoom.us/j/86549606454?pwd=QzhqcEV3amVIaXZYcU03SjM3SWgxZz097 -9.04.2022 (în curs de apariție)
33. ȘLEAHTIȚCHI, M. Burnout, didactogenie și destabilizarea mediului școlar. În: C.- M. Stoica (coord.). Simpozionul național cu participare internațională „Kreatikon: Creativitate - Formare Performanță. „Creativitate și inovare"- premise ale excelenței în educație". Ediția a XVII-a. Volum de rezumate. Iași: Universtatea „ Petre Andrei", 2022. Disponibil: https://us02web.zoom.us/j/86549606454?pwd=QzhqcEV3amVIaXZYcU03SjM3SWgxZz09 9.04.2022 (în curs de apariție)

Anexa 1B

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare

(la data raportării)

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.31

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	**Cod**		**Anul de gestiune**	
	Eco (k6)	**Aprobat**	**Modificat +/-**	**Precizat**
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	348,9	-	348,9
Contribuții de asigurări de stat obligatorii	212100	83,7	-	83,7
Total		432,6	-	432,6

Notă: În tabel se prezintă doar categoriile de cheltuieli din contract ce sunt în execuție și modificările aprobate (după caz)

Conducătorul organizației _____ / Barbăneagră Alexandra

Contabil șef _____ / Ojog Rodica

Conducătorul de proiect _____ / Sanduleac Sergiu

Data: 17.11.2022

L.Ș.

Anexa 1C

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului 20.80009.0807.31

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	**Nume, prenume (conform contractului de finanțare)**	**Anul nașterii**	**Titlul științific**	**Norma de muncă conform contractului**	**Data angajării**	**Data eliberării**
1.	Sanduleac Sergiu	1983	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	
2.	Șleahtițchi Mihai	1964	cercetător științific principal	0,25	03.01.2022	
3.	Perjan Carolina	1973	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	
4.	Losîi Elena	1974	cercetător științific coordonator	0,25	03.01.2022	
5.	Vîrlan Maria	1972	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	
6.	Dița Maria	1984	cercetător științific	0,25	03.01.2022	
7.	Adăscăliță Viorica	1974	cercetător științific coordonator	0,5	03.01.2022	
8.	Plămădeală Victoria	1966	cercetător științific superior	0,25	03.01.2022	
9.	Popescu Cristina	1985	cercetător științific	0,25	03.01.2022	
10.	Dorofeev Zinaida	1985	cercetător științific	0,5	03.01.2022	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor **conform contractului de finanțare**	40%

Conducătorul organizației _____ / Barbăneagră Alexandra

Contabil șef _____ / Ojog Rodica

Conducătorul de proiect _____ / Sanduleac Sergiu

Data: 17.11.2022

L.Ș.